خاربنت

و. ا. لنین

ژباړه: زیر افغان
سمون: ویاړ

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاربنت

ن.لنين

د ١٩١٨م فبروري

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه:

دا مقاله لنین د جرمني امپریالیستانو په وړاندې د دفاع لپاره له انگلستان او فرانسې څخه د وسلو او خواړو اخیستلو د اړتیا په اړه او د اوپوزیسیون ډلې («کیڼو کمونیستانو») د اندونو د ردولو په خاطر د ۱۹۱۸م کال د فبرورۍ په ۲۲مه نېټه لیکلې ده.

کله چې د خلکو د کمیسارانو جرگه د فبرورۍ په ۲۱مه جوړه شوه، کیڼو سوسیال رولوسیونرانو له متفقینو څخه د مرستو له اخیستلو سره مخالفت وکړ او په پایله کې یې لاندې پرېکړه لیک په هغه غونډه کې تصویب شو:

«د خواړو او جنگي وسلو د لاس ته راوړلو لپاره له متفقینو سره د مذاکراتو پر سر د اختلاف په رڼا کې، غونډه د گډونوالو ډلو د خپل منځي بحث لپاره بل مهال ته وځنډېدله.»

لنین د مرکزي کمیټې د فبرورۍ د ۲۲مې نېټې په غونډه کې، چې دې موضوع ته د رسېدو لپاره جوړه شوې وه، شتون نه درلوده. نو په همدې دلیل یې خپل نظر دوی ته په دې بڼه ورولېږلو:

«د روسیې د بلشویک گوند مرکزي کمیټې ته: هیله کووم، چې زما رایه د انگلیس او فرانسې له غارتگرو امپریالیستانو څخه د کچالانو او وسلې اخیستلو په گټه ومنئ.»

گوند د مرکزي کمیټې د پنځو رایو په وړاندې په شپږو رایو سره داسې پرېکړه وکړه، چې د هغې پر بنسټ **په بهرني سیاست کې د**

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړې خپلواکۍ په ساتلو سره د پانگه والو هېوادونو له دولتونو څخه د شوروي د انقلابي پوځ د اړتیاوو پوره کول مجاز وگڼل شول.

له رایو ورکولو وروسته بوخارین د گوند له مرکزي کمیټې او د «پراودا» له لیکوال پلاوي څخه خپله استعفا وړاندې کړه. برسېره پر دې د «کیڼو کمونیستانو» له ډلې څخه ۱۱ نورو کسانو، لکه لومو، اورستسکی، بابنف، بیاتاکو او نورو د گوند مرکزي کمیټې ته یوه وینا وروسپارله، چې په هغې کې یې مرکزي کمیټه له نړېوالې بورژوازۍ سره په جوړجاړي تورنه کړه او اعلام یې وکړ، چې د مرکزي کمیټې دغه سیاست پر ضد به په پراخو تبلیغاتو لاس پورې کړي. په هماغه ورځ له متفقینو څخه د وسلې او خواړو د اخیستلو مسئله دوهم ځل لپاره او دا ځل د خلکو د کمیسارانو جرگې لخوا د خبرو او اترو او د څېړنې لاندې ونیول شوه او خپله رایه یې د مرکزي کمیټې د نظر په گټه صادره کړله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاربښت

خاربښت ځورووونکي رنځوري ده. کله چې ځينې کسان د انقلابي عبارت الوزولو په خاربښت اخته کېږي، نو دې ناروغۍ ته يوازې کتل په انسان کې بې زغمه کړاو رامنځ ته کوي.

هغه حقيقتونه، چې د کارګرې طبقې ټولو اړوندو کسانو ته ساده، روښانه، د پوهېدو وړ، ښکاره او ظاهرن جروبحث ته اړتيا نلري، د هغو کسانو له خوا، چې له پورتنۍ يادشوې ناروغۍ څخه کړېږي، په دغلکارۍ سره تحريفيږي. دغه تحريفات غالباً له تر ټولو ښو، تر ټولو اصيلو او ترټولو لوړو انګېزو څخه سرچينه اخلي او سرته رسول يې هم «يوازې» د معروفو او پېژندل شويو تيوريکو حقايقو د نه هضمېدو له کبله او هغه هم په ماشوم ډوله او د ښوونځي هلکانو په توګه بې اړونده او بې ځنډه تکرارولو بنه لري. خو خاربښت د هغو له ځورولو څخه ډډه نه کوي.

د بېلګې په توګه، څه شی کېدلای شي له دې حقيقت څخه لا پربېکړنده او لا ښکاره واوسي، چې: هغه دولت نه ماتېدونکی دی، چې خلکو ته يې، چې درې بشپړه کلونه يې د يوې وحشيانه جګړې په شکنجې کې تېرول، د شوراګانو ځواک، زمکې، د کارګرانو کنټرول او **سوله** ورکړې ده. سوله تر ټولو مهمه مسئله ده. که چېرې داسې مالومه شوه چې د **جدي** هڅو سره سره **په اوسنيو شرايطو کې** د عادلانه او عمومي سولې ټېنګېدل شوني نه دي، هر بزګر په دې پوهېږي، چې بيا مجبورن له عمومی سولی څخه تېر شي او يوې جلا

(c) ketabton.com: The Digital Library

او غیرعادلانه سولې ته باید غاړه کېښودل شي. هر بزګر، آن د دوی ترټولو ناپوه او تر ټولو بې سواده په دې مسئلې پوهېدالای شي او هغه دولت **ستايي**، چې دا سوله يې ده ته ورکړې ده.

بلشویکان ښايي د انقلابي جملو الوزولو په کرکجن خارښت اخته شوي وي، چې دا مسئله هېره کړي او کله چې د غارتګر آلمان له خوا د کمزورې شوې روسيې پر ضد دا خارښت د يوې نوې جګړې لامل ګرځېدلی وي، نو د بزګرانو تر ټولو برحقه نارضايتي د ځان پر ضد راپاروي. ما د «انقلابی جملو الوزولو» په ليکنه(پراودا ـ د فبرورۍ ۲۱مه) کې هغو سفسطو او «تيوريکه» مبتذله، چټي او خندونکو خبرو ته، چې دغه خارښت يې تر شا پټ شوی، اشاره کړې ده. که د هماغه خارښت (چې څه بده ساري ناروغي ده!) ننې پيدايښت په يوه نوي موقعيت کې نه وای، نو ما دا مسئله له ياده ايستلې وه. د دې مسئلې د روښانتيا لپاره او دا چې څنګه پيښه شوې ده، يوه بېلګه راوړم، چې کاملن ساده او واضحه او له هر راز «تيورۍ» څخه تشه ده:

يوه شېبه تصور وکړئ، کاليايف[1] د دې لپاره چې يو دېوصفته ظالم له پښو راوغورځوي، له يوه ايله ګرد او وزګاره غله څخه ټوپک اخلي او ورسره ژمنه کوي، چې د دې خدمت په بدل کې به ده ته روپۍ، ډودۍ او ودکا ورکړي. آيا څوک کولای شي کاليايف له «غله

---

[1]کاليالیف د سوسيال رولوسيونر ګوند يو غړی ؤ او په يو لړ تروريستی عملياتو کې يې برخه واخيسته. د ۱۹۵۰م کال په ۲/۴ مه کې يې د مسکو حکمران وواژه. دی د هماغه کال د مې مياشتې په ۱۰مه اعدام شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د دغې معاملې» په خاطر يوازې د دې لپاره چې له غله څخه يې يوه وژونکې وسله ترلاسه کړې ده، محکوم کړي؟ هر عاقل انسان ځواب ورکوي: «نه»، که کالیایف له بل هېڅ ځایه نشي کولای وسله برابره کړي او که د ده موخه حقیقتاً ارزښتناکه ده (د يوه مستبد وژل، نه د لوټلولو لپاره وژل)، په هغه صورت کې د ملامتولو وړ نه دی، بلکې د ستاینې وړ دی، چې له یوې داسې لارې یې ټوپک لاس ته راوړی دی.

خو که يو غل د لوټلو په موخه د وژلو لپاره له بل غله څخه يو ټوپک وپېري او په بدل کې هغه ته روپۍ، ډوډۍ او ودکا ورکړي، په هغه صورت کې آیا کولای شو له«یوه غله سره» دغه معامله له هغې معاملې سره چې کالیایف تر سره کړی، پرتله کړو؟ (بې له دې چې منظور په خپلو منځونو کې د دې دوو کسانو مقایسه وي.)

نه، هر هغه چا چې خپل عقل یې له لاسه نه وي ورکړی، یا د خاربښت په ناروغۍ نه وي اخته شوی، مني، چې داسې پرتله ترسره کوولای نشي. هر بزګر چې ووېني يو «روښان اندی» يو داسې ښکاره حقیقت په انقلابي جمله الوزولو ردوي، هغه ته به ووايي: تاسو ښاغلی نباید د مملکت چارې په لاس کې ونیسی، بلکې ښايي د کړتنو دلقکانو له ډلې سره یوځای شی او یا په ساده ډول د بخار حمام ته وردننه شئ، چې خاربښت مو له منځه لاړ شي.

که کرنسکي، دا د بورژوازۍ واکمنې ډلې استازی، ياني لوټماران، له انګريزي ـ فرانسوي لوټمارو سره موافقې ته ورسېږي، چې له هغو څخه وسلې او کچالان ترلاسه کړي او هم مهاله له هغو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره جاړجوړښت د خلکو له سترګو پټ کړي، یاني (د بري په صورت کې) ارمنستان، کالیسیا او کنسنانتیلوپ یوه غله ته او بغداد او روسیه او داسې نور ځایونه بل غله ته ورکړي، آیا په دې مسئلې پوهېدل ستونزمن دي، چې دا د کرنسکي او د هغه د دوستانو له خوا لوټېرېره او تالانګره معامله ده؟

نه، په دې مسئلې پوهېدل ستونزمن نه دي. هر بزګر ان د دوی تر ټولو نادان او تر ټولو بېسواد به هم په دې مسئلې پوه شي.

خو که د لوټ شوې او تر ستم لاندې طبقې استازي وروسته له هغې چې دغه طبقې، د ستمګرو طبقه راوپرځولې وي او ټول پټ او مل قراردادونه یې خپاره او لغوه کړي وي، د آلماني امپریالیستانو له وحشیانه یرغل سره مخامخ شي، آیا کولای شوو، چې هغه له انګریزي ـ فرانسوي غلو سره د «معاملې» په خاطر د روپیو، لرګو او نورو... ورکولو په بدل کې د وسلې او کچالانو اخیستلو لپاره وغندو؟ آیا کوولای شوو داسې معامله ، بې ارزښته، ننګینه او کرغېړنه وبولو؟

نه، نشو کوولای. هر عاقل سړی په دې موضوع پوهېږي او هغه کسان به د شودو او احمقو په توګه تر ملنډو لاندې ونیسي، چې هڅه کوي په «ارباب ډوله» او مغروره توګه ثابت کړي، چې «ولسونه» د امپریالیست کرنسکي تالانګرې جګړې (او له غلو سره د غنیمتونو د وېشلو په سر، چې په ګډه یې غلا کړې، د هغه د ننګینې معاملې) او د بلشویک دولت د کالیایف ډوله معاملې په توپیر، چې د انګریزي او فرانسوي غلو سره یې د کچالانو او وسلې ترلاسه کولو لپاره د آلمان د تېري د دفع کولو په موخه ترسره کېږي، «نه پوهېږي».

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر عاقل کس به ووايي: د غلا لپاره له يوه غله څخه د وسلې اخيستل د کرکې وړ او جنايت دی، خو له هماغه غله څخه د يوه يرغلګر پر ضد د عادلانه جګړې لپاره وسله اخيستل يو کاملاً معقول او په حقه کار دی. يوازې نازولې پېغلې او نازپالي ځوانان، چې «کتابونه يې لوستلي» او د هغو له مينځه يې له تظاهر او تکبر پرته نور هېڅ نه دي رايستلي، دې عمل ته د يو «کرغېړن» شي په توګه ګوري.

له دې ډلې څخه پرته يوازې هغه کسان، چې د خاربښت په ناروغتيا اخته شوي وي، کولای شي يوه داسې «اشتباه» وکړي.

خو آيا آلمانی کارګر کولای شي، له ترکانو څخه د کنستان ـ تيلوپ، له اتريشيانو څخه د ګاليسيا او آلمانانو څخه د شرقي پروس د الحاق په موخه د انګريزي او فرانسوي غلو څخه د کرنسکي د وسلې اخيستلو او د ويلهلم د تېري د دفعې لپاره له هماغه غله څخه د بلشويکانو د وسلې د اخيستلو سفارش په توپير پوه شي؟ په داسې حال کې چې ويلهلم خپلې لښکرې د سوسياليستي روسيې پر ضد ، چې ټولو دولتونو ته يې د عادلانه سولې وړانديز کړی او ټولو ته يې بلنه ورکړې، چې جنګ ته د پای ټکی کېږدي، راويستلې دي.

دا ټکی بايد روښانه وي، چې آلمانی کارګران په دې مسئلې بايد «پوه» شي، ځکه چې لمړی دوی هوښيار او د تحصيل خاوندان دي او دوهم د دې لپاره چې دوی له يوه منظم او با کلتوره ژوندانه سره عادت کړی او په کلي توګه نه له روسي ډوله خاربښت څخه رنځ وړي او نه هم په ځانګړې توګه د انقلابی جمله الوزولو له خاربښته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا د غلا په موخه د وژلو او د یوه یرغلګر د وژلو تر مینځ توپیر شته؟ آیا د غنیمت د وېشلو پر سر د دوو لوټمارو ډلو تر منځ د جګړې او د یوه لوټمار له یرغل څخه د خلاصون لپاره د هغه خلکو د عادلانه جګړې تر منځ، چې لوټماران يې راپرزولي، توپیر شته؟

آیا د دې مسئلې څېړل، چې زه له یوه غله څخه د وسلې په اخیستلو کې ښه یا بد عمل کووم، په دې پورې اړه نلري، چې دا وسله د کومې موخې لپاره کارول کېږي؟ د جنایتکارانه او نا عادلانه جګړې او یا په حقه او وياړلې جګړې لپاره؟

هو، خاربښت څه بده ناروغي ده او د هغه کس دنده، چې مجبور دی هغه کسانو ته، چې په دې ناروغۍ اخته دي، حمام ورکړي، څومره ګرانه ده.

پایله:

شمالي امریکائیانو د ۱۸مې پېړۍ په پای کې د انګرېز پر ضد په خپلې آزادي بخښونکې جګړې کې له اسپانیا او فرانسې څخه، چې د انګرېز رقیبان وو او په هماغه اندازه استعماري غله شمېرل کېدل، مرسته واخیسته. ویلای کېږي، په هغه دور کې «داسې کېنې بلشویکان» موندلای شو، چې په په پام کې يې لرل، د دغه امریکائیانو... د «کرغیړنې» معاملې په هکله د «لاس ته راغلې تجربې» په نامه يو کتاب.... **ولیکي!**

(c) ketabton.com: The Digital Library

لنين د فبرورۍ د ۲۲مې په غونډه کې، چې د دې موضوع پای ته رسولو لپاره جوړه شوې وه، حضور نه درلوده. نو په همدې دلیل یې خپل نظر دوی ته په دې ډول وروليږلو:

«د روسيې د بلشويک ګوند مرکزی کمیټې ته: لطفا زما رایه د انګلیس او فرانسې د غارتګرو امپریالیستانو څخه د کچالانو او وسلې د لاس ته راوړلو په ګټه ومنی.»

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library